

javu knjige Pere Čimbura («Natjecanje za grb», Školska knjiga, Zagreb 1985); taj interes, vjerojatno, pozitivno je utjecao i na pojavu knjige Miloša Ćirića («Heraldika/1. Grb: ilustrovani osnovni pojmovi», Fond za izdavačku djelatnost Univerziteta umjetnosti u Beogradu, Beograd 1983), koja ima elemente udžbenika, dakle stručnog izdanja, što znači da je heraldika i dio nastave u nekim školama. Osobito su vrijedni radovi Bartola Zmajića («Heraldika», Zagreb 1971) i Marka Atlagića («Grbovi plemstva u Slavoniji 1700—1918.», Čakovec 1982). U stranom je svijetu, međutim — koliko god ohrabruje posebno pojava u nas Ćirićeve knjige kao udžbenika — situacija znatno drukčija, naročito u germanskim i romanskim zemljama. Tako je god. 1984. u Kölnu i Beču (Böhlau Verlag), kao prvi tom »Bibliographie der historischen Hilfswissenschaften«, objavljeno voluminozno djelo »Bibliographie zur heraldik. Schrifttum Deutschlands und Österreichs bis 1980.«, koje su priredili Echart Henning i Gabriele Jochums, i to čak na (XXIII +) 546 strana. Knjiga ima devet opsežnih glava («Bibliographien und Periodika», »Allgemeine und einführende Literatur«, »Geschichte der Heraldik«, »Wappenkunde«, »Wapenrecht«, »Augewande Heraldik«, »Einzelme Wappen-Wappengruppen«, »Organisationsformen der Heraldik«, »Die Heraldik und ihre Nachbarwissenschaften«), uz popratne dijelove («Einleitung«, »Abkürzungen«, »Nachträge«, »Register«). Uvod je zapravo mala studija, a bibliografija je izrađena u skladu sa suvremenim bibliografskim načelima izdavanja takvih djela. Zabilježena su i ona — starija — djela koja govore i o nekim našim, jugoslavenskim krajevima. Svakako, ovo najnovije, veoma opsežno priručno djelo o njemačkoj i austrijskoj heraldici pridonijet će bitno mnogo lakšem i bržem proučavanju te pomoćne historijske nauke, ali konzultacija literature navedene u njoj može biti i znatan poticaj našim stručnjacima da se ne samo pozabave već da se sistematski započnu baviti ovom zanimljivom i značajnom problematikom. (PETAR STRČIĆ)

GRB ZAGREBA NA ZLATNIKU I SREBRNJAKU. Godine 1988. na vrlo svečan način Muzejsko-galerijski centar u Zagrebu započeo je izdavati seriju zlatnika i srebrnjaka »Zagreb«. Prvi primjerci javnosti su svečano prezentirani u palači »Dverce« na Gornjenmu gradu, a svečanost je vodio prof. dr Mato Mikić, predsjednik Skupštine grada Zagreba. Svih šest zlatnika odnosno srebrnjaka autorski su rad akademskog kipara Damira Mataušića, a izradili su ih stručnjaci Zlatare Majdanpek. Ti dragocjeni primjerci pušteni su u promet u povodu početka priprema proslave 900. godišnjice grada Zagreba i 750. obljetnice njegove »Zlatne bule«, kojom je grad dobio ime i privilegirani položaj »kraljevskog i slobodnog grada na brdu Gradecu zagrebačkome«. Zlatnik »Grb Zagreba« ima na aversu heraldički simbol slobodnoga i kraljevskog grada Zagreba iz XIV. stoljeća, a na reversu pečatnjak zagrebačkoga Kaptola iz 1371. godine; težinu ima 8,64 gr., promjer 24 mm, naklada je 1000 komada, a finoća zlata iznosi 900/1000. Iste su slike i na srebrnjaku. Drugi srebrnjak ima ime »Tak imam te rad«; nosi vedutu Zagreba sa šestinskim kišobranom i licitarsko srce, dok treći »Pastoral«, prikazuje detalj samoga pastoralu koji se čuva u riznici zagrebačke katedrale (XV. st.) i detalje plenarija od bjelokosti (XI. st.). Izdavač je objavio i prigodan katalog u boji. (PETAR STRČIĆ)